

Sisällys

Jäämerentiellä matkalla Ivaloon 9

1 Elämä 15

Pappisuralle 15

Ura nousuun Oulujoella 18

Pätkäkirkkoherraksi Iisalmeen 22

Oulun tuomiorovastina piispanvaaliin 26

Piispanvihkimys Turun tuomiokirkossa 36

Kahden viikon piispuus 43

2 Kuolema 50

Postiautovuoro Inariin 50

Keitä olivat partisaanit? 57

Väijytys 61

Piispan viimeiset hetket 64

Pelastava äänitorvi 69

Lääninrovasti Aittokallion pakomatka 72

Isku Laanilan majataloon 77

Partisaanien takaa-ajo 79

Partisaanit Lapin valtopolitiikan osana 95

”Karjalaiset” partisaanit hyökkäyksen takana? 103

3 Muisto 113

Sensuroidaanko piispan kuolema? 113

Mika Waltari ja marttyyripiispa 119

BBC: Valitettavaa mutta välttämätöntä nykyaikaisessa sodassa 125

Surujuhla Oulun tuomiokirkossa 130

Seuraaja 140

4 Jälkimmäinen 146

Seitsemän vuoden muistomerkkihanke 146

Matalan profiilin muistelua Laanilassa 161

Neuvostoliitto kaatuu – pidäkkeet muisteluun katoavat 167

”Vasta tukikohdassa kuulin, että olin tappanut papin” 169

5 Oliko Yrjö Wallinmaa sodan sattuman varainen siviiliuhri vai attentaatin kohteeksi joutunut piispa? 175

6 Siviilit sodan uhreina 179

Sodan sivustaseuraajia vai pääkohteita? 179

Partisaanihyökkäykset oikeudellisesta näkökulmasta 188

Viitteet 195

Lähteet ja kirjallisuus 220

Henkilöhakemisto 232